

Skradte si čekání na další díl podkástu na našem webu v2tvfst.cz a najděte si tam to nejvíhodnější financování vašeho vysněného vozu.

Volkswagen Financial Services

Po Slovensku se i Polsko klíčová zeměštre do Evropského regionu připravuje na důležité parlamentní volby.

Chce mi Polský, který to koběta decidueje o svojim zdrovium i o svojim žiču.

Polské opozici se o víkendu podařilo přivezd do ulic Warszavy a dalších měst několik set tisíc až milion lidí.

Nozí se obávají, že vládnoucí pravicově nacionalistická strana právo a spravedlnost vyvedla zemi do hlupší izolace, pokud by získala třetí mandát.

Právo a spravedlnost vládne v Polsku od roku 2015.

V posledních letech čelí kritice za potrvávání svobodné justice demokratických institucí ovládnutí veřejnoprávních médií i tvrdou imigrační politiku.

Výtky ale odmítá a opozici naopak obvinuje z toho, že je proti Polská a pro německá.

Komu dávají předvolební pruskumi větší šanci na výtěství?

A o čem všem můžou volby rozhodnout?

Sou skutečně soubojem o charakter Polska i jeho další směřování?

Je středa čtvrtého řina, tady Jelenka Kabrhelová a pětma desát dvěť spravodejský podkázd se znam správ.

Jakub Medek, nový náš polské rozhlasové stanice Tok FM. Dobrý den.

Dobrý den.

Jakube, jaká je v Polsku dva týdny před parlamentními volbami atmosféramy?

Víme, že o víkendu Varshavou prošel protestní pochod opozice, kterého se účastnilo na milion lidí.

Je něco takového běžné nebo přeciense ta situace u těchto voleb něčím vymyka?

Pochody této velikosti samozřejmě běžné nejsou a to se rozhodně opozici podařilo.

Nicméně, pokud se jedná o atmosféru, tak ta je velmi vyhocená, řekl bych, že nejméně osmlet a popravdi řečeno mnohem déle.

Polské společenství je velmi silně rozpolčené, velmi silně polarizované a samozřejmě, že čím blíží k volbám tak ta polarizace se prohlubuje.

Nicméně, ona je už tak hluboká, že to prohloubení popravdi řečeno není až tak moc vedět.

Dzíšaj nastěpuje vělka zmiana. To je sygnau vělkého polského odrodzenia.

Za týdny přede polskými parlamentními volbami chce nejselnější opoziční úzkupení občanská koalice ukázat cílo a zároveň rozsach nespokojenosti Poláků s osmletou vládou práva a spravennosti.

Něктоři díšaj nelíční učekli ze stolicy. Vlastně tego dnia nechtěli vás vidět.

Donat Tusk akci nazval pochodem milionu srdcí. Od vysoké účastky si sliboval mobilizaci voličů a zvrat v dosavadních volebních můzkumech.

Pro některé to můžou být poslední volby v životě, pro některé první, ale pro nás všechny to může skutečně být nejdůležitější hlasování od roku 1989.

Můžou to být volby, které, jestli je nevezmeme vážně, můžou být nadlouhou dobu posledním hlasováním.

Vládní strana právo a spravedlnost uspořádala setkání s voliči v Katowicích, odkud například poslanec PIS Januš Kowalsky označil účastníky opozičního pochodu za německé hejtry.

Polská srdce podle něj být v Katowicích.

A jak v takové atmosféře lidé vnímají důležitost těch voleb, za jak zásadně považují?

Ted' jsme viděli výsledky voleb na Slovensku, kde se o uplynulem weekendům luvilo o zlomových volbách, o zásadní přelomovém momentu pro zemi.

Jak jsou ty volby vnímány v Polsku?

Myslím si, že oba hlavní tábory, na který je polské společenství a polská politická scéna rozdělena. Ten tábor vládní a tábor opoziční. To je trochu víc komplikované, protože ty tábory sedí ještě na potáboru.

Ale myslím si, že pro jedny i pro druhé to jsou zlomové volby, protože těch, kteří vládou chtějí vládnout nadále,

hovoří, že musí vládnout nadále, aby mohli vést dál svoje reformy, těch, kteří jsou v opozici a chtěli by se dostat k moci.

Zase říkají, že další vládnout této vládě způsobí, že polska bude autoritářským státem, popravdě řečeno podle opozice už autoritářským státem, ale jak si ta třetí kadence píše by to autoritářství úplně uzámkná,

tak pro mě to jsou taky zlomové volby.

A myslím se, že pro jeden i pro druhý tábor to je samozřejmě taky takové být nebo nebýt.

A když mluvíte s lidmi z běžnými občany v Polsku vnímají to stejně,

když třeba polská opozice líčí ty volby jako nejdůležitější hlasování od roku 1989,

vnímá to polská veřejnost podobně vyhrcozeně?

No to je ten problém, o kterém jsem říkal problém polarizace.

Hodně záleží s kým se hovoří a musíme tady taky brát pod úvahu to,

že odvyklé volební účast, která samozřejmě vyplývá z toho,

jak se občané vůbec politickým děním zajímají, ona není v Polsku nejvyšší.

Když přesehne 55% tak to je pro všechny mimořádná událost.

A popravdě řečeno, když třeba hovořím se svými sousedy

a bydlím v severovýchodním Polsku, poměrně blízko bylo ruské hranice,

tak abych to tak hovorově řekl, velké části mých sousedů ty volby jsou ukradené.

Pro ně jsou podstatné takové věci, jako to, že energie, energetické zdroje

jsou furtdraší, jak to, že je furt velmi vysoká v tuto chvíli jedna z nejvyšších

ve vrubské unii inflace, že stát funguje z hlediska běžného občana

spíš u hůř, než líb. A co je zajímavé? Oni to všechno vidí, to všechno jim vadí,

ale většinou si to nespojují s politickými stranami, to znamená nespojují si to

ani ze zodpovědnosti vlády, ani ze zodpovědnosti opozice.

Nicméně, když se dostaneme k té části občanů, kteří volí,

tak samozřejmě, že kontynuují tu nebo zastavení dnešního vládního tábora,

to je pro ně velmi podstatné.

Pojďme se podívat na to, kdo si v tuhle chvíli tedy vede podle průzkumu nejlíp.

Tak zdá se, že ten hlavní souboj, jak to říkáte svedou,

vládní právo a spravedlnosti Jaroslava Kačinského a občanská koalice,

která je se skupená kolem liberální občanské platformy Expremiera Donalda Tuska,

jak na tom obě strany jsou.

Jsou te těch síly vyrovnané, nebo má někdo na vrch?

Už delší dobou od 2015. roku, kdy na podzim právo a spravedlnost volby vyhrálo.

A pak to zase opakovalo po čtyřech letech.

Ve všech výzkumech neustále právo a spravedlnost je na vrchu.

A tak je tomu také teďka.
Máme v Polsku problém s výzkumomání,
který dost komplikuje přehlednost politické scény.
Tady máme prakticky každý den nějaký jiný výzkum.
Nicméně, když si s těch výzkumů vytáhneme průměr,
tak pro dnešek je to, řekněme, kolem 35% propis
a kolem 27-29% pro občanskou platformu.
Nicméně, těch 35% propis je velmi neuspokojivé,
protože to jim nedovolí sestavit vlávní většinu.
A kdyby ty volby dopadli tak, jak to vyplývá
s dnešních výzkumů, s průměru výzkumů,
s poslední doby, tak je dost pravděpodobné,
že opozyce, která na opozyce
není jenom občanská platforma, je tam také levice
a je tam také strana 3. cesta,
taková konservativně liberální strana,
respektive koalice, protože to je koalice lidovců
a hnutí Polska 2050, je dost možné,
že ty tři strany nebo ty tři koalice
měliby parlamentní většinu,
že měliby jsme trochu podobnou situaci,
jakou jsme měli v Česku,
připosledních volbach v roku 2021,
kdy ano nebylo schopný vládnout.
No, v takovou situaci jistě bude hrát
velkou roli volební účastím pádem se všechny ty strany
určitě snaží mobilizovat své voliče,
případně nové potenciální voliče.
Příšněme u vládního bloku, u vládní strany
právo a spravedlnost, jakým způsobem
se snaží promulovat a aktivizovat
ty své voliče, jakým vysvětluje,
že bý znovu měli dát hlas za té situace,
kterou jste popsal, kdy jsem mnohým lidem
změnili životní podmínky,
platí víc za energii, potíkají se
z dopady, inflace a energetické kryze.
Tak tady bych zase viděl nějaké srovnání,
kterou zase se odvolal ke zkušenostem
českých posluchačů, ze zkušenostmi
z posledních parlamentních volep nad Vltavou,
protože ty kampani jsou si velmi podobný.
Obá bloky mají sice svoje volepní programy,
ale obá bloky vedou hlavně negativní kampani.

Méně se hovorí o tom nová vláda,
jaká by byla mohla by občanom dát,
ale hlavně se hovorí o tom,
když přijdou ty druzí vám ve mou.
Na stole před všestkimi ležeć będą dvě vizie
našejojčezny.
Polská vizia Jaroslava Kaczyńskiego
i němęnská vizia Donalda Tuska.
PIS mobilizuje svojej voliče hlavně strachem,
straší je návratem Tuska,
šefa občanské platformy,
že když se vrátí Tusk,
tak Polsko bude závislé na německu.
Polsko začne přijímat migranty,
to líčné dokumenty,
které růvněž potvrđzají ich zamiáry,
ich zamiáry v půjštěně nelegálnych i migrantů.
Že Tusk zruším sociální podpory,
hlavně přídavek zavedený PISem
v 2016. roce přídavek na děti,
to je teď 500 zlotých na každé dítě.
Je to založené na strachu,
na strašení občanskou platformou a Tuskem,
ale na druhou stranu, ta opoziční strana dělá
přesně toto, ješto znamená,
hovorí o tom, že pokud PIS ty volby vyhraje,
tak už zruší úplně saudi.
Jest tylko jedno państwo v całej Unii Europejské,
do kterého ani jedno euro,
ani jedna zlotů v kastích peněnci,
mě trařivo.
Pro hloubí konflikt s Evropskou komisí,
s Evropskou Unii a i nadále
tady nebudou Evropské peníze,
protože část těch penězov zláž,
čest z toho speciálního pokovidového fundu,
Polskot peníze stejně a komadiersko,
právěkulí konfliktu mezi vládov
a Evropskou komisí pořád nedostalo.
Nic nebędzie ok, ješto oni będą dalej žondžit.
Takže to je kampáni, která se zakládá
z obou stran na strachu
a ty pozitivní prvky, programové prvky,
které tam jsou oni v tom úplně myzí.

Nicméně PIS tady hovoří spíš o věcích malých,
ale pro občany podstatných,
třeba mají v programu zateplování paneláků
a to jsou toho druhu nabídky.
Na druhou stranu občanská platforma
hovoří tady o investicích do zdravotnictví,
do školství.
To jsou takové věci,
které se objevují v každé kampani.
A dá se říct, když odhlédneme od těch kampaňových retoryk,
kam vlastně Kačinského právo a spravedlnost
Polsko za těch osm let, které vládne posunulo?
Protože ty se to změňoval.
Polskou má turbulentní vztahy s Bruselém,
čelí krytyce za reformy soudnictví,
za snahu zvýšit kontrolu států nadmědy,
za tvrdou migrační politiku, to všechno jsou věci,
které jsou vlastně vidět i zvenčí,
do jaké míry tohle rezonuje v Polsku
a dá se vůbec strážlivě zhodnotit,
kam ta strana vlastně zemi posunula.
Když se na to dívám z novinářského hlediska,
já vám tady dám příklad konkrétního úseku dění.
Když se na to podívám z novinářského hlediska,
tak osm let vlády práva a spravedlnosti má takový následek,
že veřejnoprávní média, veřejnoprávní televize a rozlas
tady už neexistují.
Neexistují, protože místo něch máme tady vládní televizi
a vládní rozlas.
A popravdě řečeno, většina těch reform,
které piz děla, jsou přesně takové.
Reforma soudnictví její následek je takový,
že to už nefunguje úplně.
Soudní jednání měli být rychlejší, jsou pomalejší.
Tam, kde to vládní strana mohla realizovat,
tam si nastolila soudce, kteří jsou dní.
Podle jejich pokynu,
jestli se jedná ostatní zástupce o prokurátory,
kteří jsou bezprostředně v gestci ministra spravedlnosti
a generalního prokurátora,
no tak tam je to už vidět velmi výrazně.
To znamená, když jsou nějaké kauzy,
které jsou špatné pro vládní stranu,
tak ty kauzy jsou umilčovány.

Když jsou nějaké kauzy, které mohli by poškodit
v poziční stranu, tak samozřejmě,
že ty kauzy jsou rozjížděny na plno,
i když potom většinou jsou dupadej.
No, já si starám být v hodnocení celkové politické situace,
velmi objektivní, ale podle mne,
i z čistě objektivního hlediska,
ten směr, ve kterém se polsko ubírá
podvedením práva a spravedlnosti,
to je směr nevymysli slovo autoritářství,
je tady správný, ale řekbych,
je to směr takový, aby čeští posluchači
tady měli nějaký obraz,
je to směr jednoznačně maďarský, směro-orbanovský.
A dá se tedy vůbec mluvit za té situace,
kterou jste popsal třeba i co se týče médií.
Dá se mluvit o tom,
že mají v tuhle chvíli vláda
a opozice v tom předvolebním boji
rovné podmínky, rovné šance?
No, samozřejmě, že ty rovné šance nemají,
a na to už upozorňovalo,
třeba organizace společné bezpečnosti
je při prezidentských volbách v 2019. roce,
kdy říkali, že ty volby
nebyly úplně spravedlivé,
hlavně právě kvůli tomu,
že veřejnoprávní, nebo jak jsem říkal,
státní média, které jsou jak si pořád
nejpopulárnější a mají nejlepší
dosah, obzvláště mimo velika místa,
jsou jednoznačně provládní,
a proto aspoň z toho hlediska
se tady nemůže hovořit o nějaké rovnováze.
S tím, že ten problém z něho vyplývá
takéto, že celkově se kazí debata,
protože v tuto chvíli je těžko
v Polsku hovořit o čemkoliv objektivně,
protože tady každý, a to se týká
také média, je pro jednu nebo
pro druhou stranu, a proto třeba
ty média jsou kromá,
tak ty jsou hlavně zase pro opoziční,
takže myslím si, že je velmi těžko

takovému typickému občanový
být tady teďka objektivní.
Je na čase to zase trochu rozjed.
Svůj vysněný vůst
najdete na www.fs.czkcj,
kde jsou pro vás připraveny stovky vozu
na operativní lezink a uvěr.
Volkswagen Financial Services.
My jsme vyvíčili ty hlavní dvě bloky
vládu a tedy opozyci,
demokratickou opozyci,
tak to vypadá ve zbytku politického spektra.
No se okčas mluví o tom,
že lidé mohou být tím soubojem
mezi Jaroslavem Kačnickým a Donaldem Tuskem,
což jsou doajení polské politické scény,
že tím soubojem můžou být vlastně už unavení.
Můžou z toho těžit konkurenční strany,
třeba ty menší konkurenční strany
na politické ploše.
Tak rozhodně se pokouší z toho těžit
vícem rozhodně opoziční,
nicméně mimo občanskou platformou
koalice Třetí cestáv,
který jsem můžu hovořil, to je koalice Lidovců,
polské lidové strany
a takové nové strany Polska 2050.
Tak jak jsem říkal, je to strana
taková liberálně konzervativní,
jednoznačně opoziční,
jednoznačně proti pisovi,
ale právě s takovou nabídkou provoliče,
že pokud jste unavení,
jak si to tady říká, duopolem,
PO-pis, PO-tyj, občanská platforma.
Hlavní strana v občanské koalici
tak svůj hlás byste měli odevzdat nám.
Třetí cesta velmi hodně pracuje v terénu
a je vidět, že její podpora roste
podle posledních výzkumů,
to je je mezi 10-12%.
Ale tady hovoříme o něčem,
co je v takovém
klasickém politickém systému,

který máme ještě stranu antisystémovou konfederaci.
Tych hypokrytům, ktož musí rozgonit,
ktož musí tych hypokrytům
zmarginalizovat v roli reprezentáci Polaků.
Já nerač srovnávám
politické situace v různých zemích,
ale aby posluchač měli nějakou představu,
tak bychy srovnal s něčím mezi ESPD a Tricolorou.
Ideme razem do tej kampani Wyborczej,
jdeme razem do Wyboru po to,
že by vyvrůčit ten stolik,
při kterém siedzą všichni na partii politické,
že by vyvrůčit ten stolik,
při kterém siedzą v Presidium Sejmu.
Tylko tam něma konfederaci.
Na jednu stranu oni jsou ospodářské,
ani nejak liberální, co přímo libertariánský.
Na druhou stranu je to krajná pravice.
Velmi krajná pravice,
tady se občas používá,
že je to strana fašistická,
velmi silně napojená na katolické náboženství.
A to je strana,
která měla svůj velmi prudký vzestup v létě.
Oni ve výskumech tedy dostávali 12, skoro 15%.
Pak na ně začali všichni utočit,
poukazovali na jejich různé nápady z minulosti,
hlavně antisemitizmus, homofoby,
povolení k násilní,
k rodinému násilní,
k násilní přivýchování dětí.
No, tak teďka jejich podpora je rozhodně nižší.
Nicméně, myslím si,
že se do parlamentů dostanou,
že budou mít kolem osmi deseti procent.
A problém s tou konfederací je takový,
že ta strana prohlašuje,
že absolutně nemá zájem o jakoukoliv koalici s pisem.
Nicméně, podle opozice,
že taková koalice byla by možná
část politiků konfederace
má nějaké pomírně blízké dnes
nebo měla v minulosti s vazy s pisem.
Takže ta opoziční strana ukazuje konfederaci

jako takového tichého přítele pisů.
Samotná konfederace osobi hovorí,
že je typickou antisistémovou stranou
a že jediné, o co má zájem,
že je převrhnout ten stůl,
při kterém tedy všichni už 30 let cedí.
No a dá se v sedem k tomu všemů, co tu padlo.
Na jedné straně samozřejmě víme,
že ta volední rétorika je velmi vyhrocená.
Na druhé straně jsou tu ale realné problémy
a realné postoje těch různých stran.
Dá se říct, že ty volby
jsou do isté míry i soubojem
o budoucí charakter polska o to,
jestli to bude otevřená tolerantní společnost
nebo uzavřenější,
konzervativní společnost,
která směřuje někam na ty pozice
namiřené proti migraci
na ty hodně konzervativní místa.
To je velmi dobrá otázka,
na kterou není jednoduchá odpověď,
protože na jednu stranu ano.
To jsou volby,
jestli se jedná o ide,
rozhodnou o tom,
ve kterým směru polsko pude.
Když si polsko dál pude
ve směru izolace od Evropské unie,
dál ve směru takového
hlubokého konzervatismu
antimigrační politiky,
nebo je si bude
rovno cennou zemí Evropské unie.
Ale problémy v tom,
že který z těch dvou bloků
vládních opozičních byty volby vyhrál,
tak vyhrají je minimální.
A proto
ani piz,
kdyby vyhrál,
ani kdyby vyhráli
opoziční strany,
tak tady podle mné

žádné veliké změny nebudou,
tak jako tady popravdě řečeno
žádné veliké změny
za poslední čtyry roky,
když má piz minimální většinu
v parlamentu,
si nedíjí a díjí se nebudou.
K tomu, kdyby vyhrála opozice,
tak musíme si pamatovat o tom,
že tady ještě dva roky
prezidentem bude
Andrzej Duda, kandidát
pisu,
pravomoci polského prezidenta
nejsou zrovna největší,
jsou minimálně větší,
než jsou pravomoci
českého prezidenta.
Nicméně, prezident může
hodně věcí blokovat
a k tomu, aby se svrhl
prezidentské ve to,
většinu mít nebude, k tomu by potřebovala
3-5 nehlasů
a podle jakého kole výzkumu
takový výsledek je nemožný.
Takže na jednu stranu ano
to jsou volby o velkých ideích
a o budoucnosti Polska
teoreticky, v praxi
z těch voleb, kdo by je vyhrál,
kdo by se stavil vládu,
tak to bude vláda slabá.
A dost právě podobně tu společenskou
polarizaci to prostě nezmění?
No to je otázka, kterou já
podobně si kladu velmi často
jestli vůbec někdo má nějaký
nápad na to, jak by se
tu polarizaci mohlo
zrušit,
jak by se mohlo, jak se to tedy občas říká
zakopat ty zákopy,
který má je to společenství

rozdělené. Tím spíš, že
opoziční straná hovoří
jasně o tom, že chce ty volby
vyhrát, aby byla
restituce právního státu,
aby se Polskou zase stalo
právným členem Evropské unie,
ale taky hovoří velmi jasně o odvedě.

Jakub Medek,
reporter Polské rozhlasové stanice
Tokfem. Děkujeme.

Děkují.

A to je vše,
ze střeďečního vydání
podcastu 559.

Vradte si za námi kdykoliv,
naše epizody nejdete v podcastových
aplikacích, na seznam správách
i na platformě podcasty CZ.

Pokud pro nás máte nějaký
typ, nápad, či komentář,
vyšete nám na adresu za minutu
šest, sa vynáčit s zl.caz.

Najdete nás i na sítích

Instagram a

Twitter tm.x

Popěvalenka Kabrhalová

těžím se zítra.

A to zasí zdá,

že s našimi vozi dorazíte do cíle vždy.

Volkswagen Financial Services